EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.6.19.
COM(2024) 603 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Csehország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 603 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Csehország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás helyzetének megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához.

---

1 HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(2) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[3] célja, hogy fokozatosan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzájárul az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. Csehország a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítette ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményét[4], amely a szakpolitikai döntések megalapozására és a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételek megteremtésére irányult. A közlemény kilenc egymást erősítő tényező mentén határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az aktuális termelékenységi kihívások kezelését, valamint az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozását szolgáló tényezőként a közlemény a magántőkéhez való hozzáférést, a kutatást és innovációt, az oktatást és a készségeket, valamint az egységes piacot emeli ki a reformok és a beruházások alapvető célterületeként. A közleményt követően, 2024. február 14-én a Bizottság bemutatta az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentését[5]. Az európai egységes piac versenyképességének erősségeit és kihívásait részletesen ismertető jelentés a kilenc versenyképességi tényező alapján követi az éves előrehaladást.

(4) A Bizottság 2023. november 21-én elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést[6], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2024. március 22-én jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2023. november 21-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Csehországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2024. április 12-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2024. március 11-én elfogadott.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az EU új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja egyrészt a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, másrészt a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló módosított 1467/97/EK rendeletet és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről

---

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

szóló módosított 2011/85/EU irányelvet[7]. Az új keret célja, hogy fokozatos államháztartási konszolidációval, továbbá reformok és beruházások végrehajtásával fenntarthatóvá tegye az államadósságot és előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabbá és következetesebbé teszi a végrehajtást. Minden tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazzák, amelyek a nemzeti törvényhozás ciklusának rendes hosszától függően 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkoznak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt nettó kiadási[8] pályának meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendeletben előírt követelményeknek, többek között annak, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy biztosítani kell, hogy a nettó kiadási pálya prudens szinten, a GDP 60 %-a alatt maradjon, továbbá a költségvetési hiányt középtávon a GDP 3 %-a alá kell csökkenteni, és/vagy e referenciaérték alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. [június 21-én] iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a tervek és az elért eredményekről szóló, későbbiekben benyújtandó éves jelentések tartalmára vonatkozóan, és az (EU) 2024/1263 rendelet 5. cikkének megfelelően (adott esetben referenciapályát és technikai információkat tartalmazó) technikai iránymutatást fog küldeni számukra a költségvetési kiigazításokhoz. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha az adott tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti parlamentjük bevonását, valamint adott esetben a független költségvetési intézményekkel, a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel folytatott konzultációt.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek hozzájárulnak az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak

[7] A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj), és a Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] A 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 tanácsi rendelet 2. cikkében meghatározott nettó kiadás (HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI:, http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Nettó kiadások” alatt a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadásokat értjük: i. kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) Csehország 2021. június 1-jén az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. szeptember 8-án elfogadta a Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[9], amelyet 2023. október 16-án módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulásnak az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából[10]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Csehország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Csehország 2024. április 24-én benyújtotta 2024. évi nemzeti reformprogramját, 2024. április 30-án pedig 2024. évi konvergenciaprogramját, összhangban az 1466/97/EK rendelet (8) cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Csehországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.

(9) A Bizottság 2024. június 19-én közzétette a Csehországra vonatkozó 2024. évi országjelentést[11]. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Csehország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Csehország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés rávilágított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokra, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokra hívta fel a figyelmet. A jelentés értékelte továbbá a Csehország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) Az Eurostat által hitelesített adatok[12] alapján Csehország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2022. évi 3,2 %-ról 2023-ban 3,7 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 44,2 %-ról 2023 végére 44,0 %-ra mérséklődött. A 2024-re vonatkozó költségvetés-politikai iránymutatásban[13] foglaltaknak megfelelően

---

9 A Tanács végrehajtási határozata (2021. szeptember 8.) Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 11047/2021).

10 A Tanács végrehajtási határozata (2023. október 16.) a Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. szeptember 8-i végrehajtási határozat módosításáról (13383/2023).

11 SWD(2024) 603 final.

12 Eurostat – Euromutatók, 2024. április 22.

13 COM(2023) 141 final.

a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban kezdeményezni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárás megindítását. 2024. június 19-én a Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést[14] adott ki. A jelentés megvizsgálta Csehország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2023-ban meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Ezen értékelés fényében, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése szerinti véleményének mérlegelését követően a Bizottság Csehország vonatkozásában júliusban nem szándékozik a túlzotthiány-eljárás megindítását javasolni.

(11) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása[15] szerint Csehországnak 2023-ban biztosítania kell, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése megfeleljen egy összességében semleges költségvetési irányvonalnak[16], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Csehországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Csehország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és a digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[17] 2023-ban restriktív volt, és a GDP 0,9 %-ának felelt meg, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,7 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. A kiadásoknál figyelembe vették, hogy az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott szükséghelyzeti támogatási intézkedések költsége a GDP 0,1 %-ával csökken. Figyelembe vették továbbá a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem alacsonyabb költségeit is (a GDP 0,1 %-ával). Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi várható növekedése összhangban volt a tanácsi ajánlással. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 1,1 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,4 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,5 százalékpontos növekedést jelent. Csehország addicionális beruházásokat finanszírozott a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból. Csehország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra – például az

[14] A Bizottság jelentése – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés, 2024. június19., COM(2024)598 final.

[15] A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Csehország nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 19. o.).

[16] A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Csehország esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 2023-ban 10,5 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

[17] A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedésnek és ii. az elsődleges kiadások változásának a különbsége, ahol az elsődleges kiadások nem tartalmazzák sem a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, sem a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket, viszont tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

energiahatékonysági felújításokra és a megújuló energiaforrások telepítésére, a vasutak korszerűsítésére és fokozott biztonságára, valamint a villamosítással kapcsolatos projektek előkészítésére, az árvízvédelemre és a földterületek és települések vízmegtartására – irányuló közberuházásokat, a vízfogyasztás csökkentését és a vállalkozások számára körforgásos megoldások alkalmazását célzó cseh vállalatok projektjeit, a köz- és magánszféra közötti kutatási és innovációs partnerségeket, illetve az iskolák számára digitális eszközök biztosítását finanszírozta, részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból támogatva.

(12) A 2024. évi konvergenciaprogram fő előrejelzései a következőképpen foglalhatók össze. A költségvetési előrejelzések alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 1,4 %-os, 2025-ben pedig 2,6 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, míg a HICP-inflációt 2024-ben 2,7 %-ra, 2025-ben pedig 2,4 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 2,3 %-ra csökken, majd 2025-ben a GDP 2,1 %-ának megfelelő szinten marad, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 45,5 %-ra, 2025 végére pedig 46,4 %-ra nő. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány 2026-ra fokozatosan a GDP 1,6 %-ára, 2027-ben pedig 1,2 %-ára csökken. Az államháztartási hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad. Másrészről az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság 2026-ra 47,1 %-ra nő, 2027-ben pedig ezen a szinten marad.

(13) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 1,2 %-kal, 2025-ben pedig 2,8 %-kal nő, míg a HICP-infláció 2024-ben 2,5 %, 2025-ben pedig 2,2 % lesz.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 2,4 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, és azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 45,2 %-ra nő. A hiány 2024. évi csökkenése főként a magas energiaárak hatásának enyhítését célzó intézkedések visszavonását és egy konszolidációs csomag végrehajtását tükrözi. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal 2024-ben várhatóan restriktív lesz, a GDP 2,3 %-ának megfelelő mértékben.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben a GDP 0,5 %-a lesz, szemben a 2023. évi 0,4 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek majd lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatással lennének Csehország államháztartási egyenlegére és államadósságára. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint 2024-ben várhatóan a kiadásoknak a GDP 0,1 %-át kitevő részét fedezik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó hitelekből, szemben a 2023. évi 0 %-kal.

(16) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta[18], hogy Csehország biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[19] nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 6,0 %-ra korlátozza.

---

[18] A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Csehország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2023. évi konvergenciaprogramját (HL C 312., 2023.9.1., 22. o.).

[19] A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. a diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. a kamatkiadások, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

A Bizottság a 2023. évi költségvetés végrehajtásával és a 2024. évi költségvetésitervjavaslatok elkészítésével összefüggésben felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy a 2023. évi tényadatok függvényében javasolni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását a Tanácsnak. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Csehország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben 1,1 %-kal fognak csökkenni, ezzel az ajánlott maximális növekedési ráta alatt lesz. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(17) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Csehország 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Emellett a Tanács pontosította, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése miatt új támogatási intézkedésekre vagy a meglévők folytatására lesz szükség, Csehországnak biztosítania kell, hogy ezek a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési terhe[20] 2023-ban a GDP 1,2 %-át, 2024-ben –0,2 %-át, 2025-ben pedig 0,0 %-át teszi ki. A rendkívüli nyereségre kivetett adó várhatóan 2024-ben és 2025-ben is hatályban marad[21]. Ha az így keletkező megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően a költségvetési hiány csökkentésére használják fel, akkor az az előrejelzések szerint 2024-ben a GDP 1,4 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást eredményezne, miközben ugyanebben az évben a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások a GDP 2,2 %-ának megfelelő restriktív hatást[22] gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. Az előrejelzés szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb kivezetik. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Emellett az így keletkező megtakarításokat az előrejelzés szerint teljes mértékben az államháztartási hiány csökkentésére fogják felhasználni. Ez is összhangban van a tanácsi ajánlással.

(18) A Tanács emellett azt is ajánlotta, hogy Csehország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások (a 2023. évi GDP-arányos 4,4 %-hoz képest) 2024-ben a GDP 4,2 %-ára csökkennek. Ez a csökkenés az uniós strukturális alapok 2014–2020-as programozási időszakának végére vezethető vissza, amelyhez kapcsolódóan 2023-ig álltak rendelkezésre források. Ezen kiegészítő tényező figyelembevételével a Bizottság értékelése szerint a 2024. évi közberuházások összhangban vannak a tanácsi ajánlással. Másrészről az uniós forrásokból (többek között a Helyreállítási és

---

20 Ez a szám az említett kiadási és bevételi intézkedések éves költségvetési terhét mutatja, adott esetben az energiaszolgáltatók által a rendkívüli nyereségükre kivetett adók levonásával.

21 A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése azt feltételezi, hogy azon intézkedések, amelyek Csehország közlése szerint 2024 végéig érvényben maradnak, 2025-ben is költségvetési hatással fognak járni.

22 E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból) finanszírozott közkiadások mértéke a 2023. évi GDP-arányos 1,1 %-hoz képest 2024-ben várhatóan a GDP 1,0 %-ára csökken. Ez a csökkenés az uniós strukturális alapok 2014–2020-as programozási időszakának végére vezethető vissza, amelyhez kapcsolódóan 2023-ig álltak rendelkezésre források.

(19) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 1,9 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 45,5 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2025. évi növekedése főként a negatív államháztartási egyenleget tükrözi, amelyet a nominális GDP növekedése részben ellensúlyoz.

(20) Csehország strukturális költségvetési egyenlege a 2014 és 2019 közötti átlagos értékről 2023-ban –2,9 %-ra csökkent. Ez olyan tartós intézkedéseknek volt tulajdonítható, mint a személyi jövedelemadó csökkentése, valamint a társadalombiztosítási ellátások növekedése, beleértve a nyugdíjak automatikus inflációs indexálását, amelyet nem finanszírozott a megfelelő bevételnövekedés. A népesség elöregedése okozta költségek növekedése miatt közép- és hosszú távon további nyomás nehezedik a költségvetés fenntarthatóságára. Csehország 2023-ban módosította a nyugdíjrendszer első pillérét, beleértve a nyugdíjak alacsonyabb indexálását és a szigorúbb korai nyugdíjba vonulást. Ugyanakkor további változások nélkül 2060-ra a nyugdíjkiadások mintegy 3 százalékpontos növekedése várható az időskori függőségi ráta[23] előre jelzett megduplázódása, a nyugdíjkorhatár maximalizálása, valamint a korengedményes nyugdíjba vonulók még mindig magas száma miatt. Az elöregedéssel kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése közép- és hosszú távon növelheti a költségvetési fenntarthatósági kockázatokat, kivéve, ha azt a bevételek megfelelő növekedéséből finanszírozzák. A kormány a törvényes nyugdíjkorhatár és a várható élettartam összekapcsolását, valamint az újonnan folyósított nyugdíjak növekedésének lassítását javasolja. Végrehajtásuk esetén ezek a változások javítanák a nyugdíjrendszer költségvetési fenntarthatóságát. A költségvetés hosszú távú fenntarthatóságának kezelésére irányuló egyéb lehetséges intézkedések közé tartozik a munkaerő-kínálat növelése azáltal, hogy ösztönzőket biztosítanak a nyugdíjkorhatáron túli személyek részvételi arányának növelésére.

(21) A versenyképességet és a termelékenységet hátráltatja a munkaerőhiány. Növelni lehetne az anyák foglalkoztatását, amint azt a szülés után évekig tartó alacsony női foglalkoztatottság is mutatja. Az elérhető gyermekgondozási lehetőségek hiánya mellett az adó- és szociális ellátórendszer visszatartja az alacsonyabb jövedelmű szülőt, különösen az anyákat a munkába való visszatéréstől. A hároméves szülői szabadság időtartama, a nem dolgozó házastársakat érintő magas adólevonás és a családi ellátások, amelyek arra ösztönzik az alacsonyabb jövedelmű szülőt, hogy hosszú szabadságot vegyen igénybe, visszatartják a szülőket, különösen az anyákat a munkavállalástól és -kereséstől. A második keresők munkából származó jövedelmének adóztatása 2022-ben meghaladta az uniós átlagot, és azonos bérszinten az egyedülállókra vonatkozó adóéket. Az alacsonyabb keresetű szülő munkavállalásra vagy -keresésre való ösztönzése a nyugdíjrendszer magasabb bevételeit is támogatná.

(22) Csehország GDP-hez viszonyított teljes adóbevétele 2022-ben jelentősen elmaradt az uniós átlagtól (35,3 %, szemben a 40,2 %-os uniós átlaggal). Az adóalapnak a

[23] A Bizottság által 2024 áprilisában kiadott, az idősödésről szóló 2024. évi jelentés szerint.

növekedést kevésbé hátráltató adók arányának növelésével történő bővítése a gazdasági növekedés és a költségvetési fenntarthatóság támogatásának egyik lehetősége. A rendszeres ingatlanadók a növekedést legkevésbé hátráltató adók közé tartoznak, de a rendszeresített ingatlanadóból származó bevétel nagyon alacsony, a GDP mindössze 0,2 %-át teszi ki, szemben a GDP 1,0 %-ának megfelelő uniós átlaggal (2022-től). A rendszeres ingatlanadók 2024. évi növekedése ellenére az épületekre és egységekre vonatkozó rendszeres ingatlanadó-rendszer az ingatlanok területén alapul, ami az azonos értékű ingatlanok egyenlőtlen adóztatásához vezet, és nem reagál az ingatlanértékek változásaira. Egy olyan ingatlanértékelési rendszer bevezetése, amely adóalapként az ingatlanértékeket választja, hozzáigazítja az ingatlanértékeket a piaci értékekhez, és lehetővé teszi az ingatlanértékek rendszeres frissítését, növelné az adó hatékonyságát az ingatlanárak növekedésének mérséklését és a meglévő lakásállomány legproduktívabb hasznosítását szolgáló eszközként. Ez viszont növelné a lakhatás megfizethetőségét és az emberek munkavállalási lehetőségeit, támogatva a gazdasági növekedést és növelve a rendszeres ingatlanadókból származó bevételeket.

(23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezeléséhez. Csehország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához, és ezzel egyidejűleg a társadalmi méltányosság biztosításához elengedhetetlenül fontos, hogy elfogadását követően a REPowerEU-fejezettel kiegészített terv eredményes végrehajtása e szűkös időkereten belül gyorsan megvalósuljon. A tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése érdekében alapvető fontosságú, hogy Csehország folytassa a reformok végrehajtását, és felgyorsítsa a beruházásokat a felmerülő késedelmek kezelése és a támogatásfelvevő képesség javítása révén. A helyreállítási és rezilienciaépítési alapok felhasználását különösen visszafogják egyes végrehajtó szervek adminisztratív kapacitásának korlátai. Ez különösen szembetűnő a több szakértelmet igénylő területeken, például a digitális és zöld átállásban. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(24) A kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként Csehországnak az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint nemzeti energia- és klímatervét. Az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges összegét ezen felülvizsgálat alapján fogják meghatározni. Csehország haladást ért el a kohéziós politika és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, de továbbra is kihívásokkal kell szembenézni, és jelentős regionális különbségek mutatkoznak. Severozápad és kisebb mértékben Moravskoslezko fejlődési csapdába került. Alapvető fontosságú a kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása, valamint az igazgatási kapacitás megerősítése, különösen ezekben a régiókban. A programok keretében elfogadott prioritások továbbra is relevánsak. Annak érdekében, hogy a kistelepülések, a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a helyi nem kormányzati szervezetek jobban tudják hasznosítani az uniós forrásokat, különösen a régiók igazgatási kapacitásának fejlesztésére, a közöttük lévő partnerség javítására és

önállóságuk erősítésére van szükség. A zöld átállás felgyorsítása érdekében a fenntartható városi és regionális közlekedést és az alternatív üzemanyagok infrastruktúráját támogató beruházásokat kell végrehajtani a megújuló energiaforrások fokozott felhasználásával, valamint az energiahatékonyságba és a körforgásos gazdaságba történő beruházásokkal. Fontos az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló tervezett intézkedések befejezése, a természetes vízmegtartást célzó intézkedésekre összpontosítva. Kiemelt feladat továbbá a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező, átmeneti védelem alatt álló személyek integrációjának fokozása, beleértve a – készségeiknek megfelelő – munkaerőpiaci integrációjukat is. Továbbra is fontos a hátrányos helyzetű csoportokkal, például a romákkal kapcsolatos intézkedések hatására összpontosítani.

(25) A félidős felülvizsgálattal összefüggésben további figyelmet érdemel a magánforrások fokozottabb bevonásának lehetősége, különösen a finanszírozási eszközök szélesebb körű, a vissza nem térítendő támogatásoknak kombinált alkalmazása révén. Ezek az innovatív eszközök több magánberuházást is igénybe vehetnek, különösen az energiahatékonyság, a tisztaenergia-megoldások és a vállalkozásfejlesztés terén. A Nemzeti Fejlesztési Bank kapacitásait hatékonyabban kell felhasználni a kohéziós politikai programok pénzügyi eszközeinek végrehajtására. Figyelembe véve Csehország azon törekvését, hogy elmozduljon a mérsékelt innovátor szintjéről, az ország igénybe veheti a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezést a digitális technológiák és a mélytechnológiai innováció, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák és a biotechnológiák területén, adott esetben az ipar átalakítását támogató nemzeti intelligens szakosodási stratégiával összhangban.

(26) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében és az egyéb uniós alapok révén kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Csehország számos további kihívással is szembesül a közigazgatással és a versenyképességgel kapcsolatban.

(27) Nyomás nehezedik a csehországi közigazgatás mint munkáltató vonzerejére, valamint a közszolgálat tehetségmegtartó képességére. Ez különösen igaz a szakértői, vezetői és informatikai munkakörökre. A közszolgálati törvény módosításai 2023-ban léptek hatályba, amelyben rögzítették a vezető köztisztviselők hivatali idejét, felgyorsították a felvételi eljárásokat, és szélesebb körű lehetőségeket biztosítottak a külső kérelmezők bevonására. Az emberierőforrás-gazdálkodás széttöredezettsége azonban akadályozza a tehetséggondozás rendszerszintűbb megközelítését. A cseh közigazgatás mérete mind a kiadások, mind a foglalkoztatottak száma tekintetében elmarad az uniós átlagtól. Ennek ellenére az összehasonlítható képzettségi szintek esetében a bérek alacsonyabbak, mint a magánszektorban, és reálértéken 2004-hez képest több mint 10 %-kal csökkentek, tovább csökkentve a közszolgálat vonzerejét. A cseh közigazgatás tehetségek vonzására, megtartására és fejlesztésére irányuló kapacitásának megerősítése kulcsfontosságú a hatékonyság és a szolgáltatások minőségének javításához.

(28) Csehország közigazgatása alapvető szerepet játszik a gazdaság versenyképességének fenntartásában, mivel formálja a szabályozási környezetet és a közberuházásokat, különösen a kettős átállással kapcsolatban. Csehország közszektorának teljesítménye és kormányzati hatékonysága 2022-ben stabil maradt, és megközelítette az uniós átlagot. A stratégiai irányítás és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal területén azonban továbbra is kihívásokkal kell szembenézni. Ez szükségessé teszi a szervezeti egységek csökkentését és a stratégiai irányítási kapacitások megerősítését, a stratégiák következetességének javítását és azok politikákon átívelő végrehajtását. Csehország széttagolt helyi igazgatási kapacitása jelentős tényező, amely többek

között megakadályozza, hogy a kisebb kedvezményezettek hatékonyan igénybe vehessék az uniós forrásokat. A kisebb önkormányzatok, a kkv-k és a helyi nem kormányzati szervezetek általi felhasználást javítaná a pályázóknak nyújtott támogatás, például közös projektmenedzserek kinevezésével és az uniós finanszírozás igénybevételének lehetőségeire vonatkozó átfogó információk egy helyen történő biztosításával. E tekintetben a prioritás a helyi igazgatási kapacitás növelésére irányuló célzott támogatás kidolgozása a strukturálisan érintett régiókban, például Severozápadban és Moravskoslezskóban. Az Igazságos Átmenet Alap jó példája azt mutatja, hogy a régiókat aktiválnák, ha nagyobb szerepük lenne sajátos szükségleteik meghatározásában.

(29) Csehország innovációs teljesítményét továbbra is hátráltatja a nem hatékony technológia- és tudástranszfer, valamint a tudományos körök és az ipari ágazat közötti gyenge kapcsolatrendszer. A vállalkozások által finanszírozott K+F-re fordított közkiadások továbbra is az uniós átlag mintegy felét teszik ki (a GDP 0,023 %-a, illetve 0,045 %-a), és az elmúlt években csökkenő tendenciát mutattak, ami arra utal, hogy a tudományos körök és a vállalkozások közötti együttműködés szintje (és ösztönzésük) alacsony. Ez súlyosan érinti a kutatási eredmények gazdaságba való átvitelét, és korlátozza Csehország innovációs kapacitását, amint azt például a korlátozott szabadalmi bejelentések is mutatják, amelyek jóval elmaradnak az uniós átlagtól (2020-ban 0,83 százalékpont/milliárd GDP, illetve 3,4 százalékpont/milliárd GDP). A csehországi technológiatranszfer szerkezeti javítására és megerősítésére irányuló, kifejezetten a technológiatranszfer hatékonyságának megerősítését és a spin-off vállalkozások létrehozásának megkönnyítését célzó intézkedések segíthetnek e kihívás kezelésében. A Horizont 2020 keretprogram szakpolitika-támogató eszköz 2024. június 9-én kezdődő projektje várhatóan konkrét támogatást és szakpolitikai ajánlásokat fog nyújtani Csehországnak a tudomány és a vállalkozások közötti kapcsolatok javítása tekintetében.

(30) A felsőoktatásban való részvétel és az iskolai végzettség csökken, ami súlyosbítja a szakképzett munkaerő hiányát. A 25–34 évesek körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 2021 óta csökkenő tendenciát mutat, és a negyedik legalacsonyabb az EU-ban (33,7 %, szemben a 43,1 %-os uniós átlaggal), messze elmaradva a 45 %-os uniós céltól. 2016 és 2021 között a beiratkozott diákok száma 11,6 %-kal csökkent, a lemorzsolódók aránya pedig tartósan magas. A diákoknak nyújtott pénzügyi támogatás annak ellenére következetesen alacsony (a közkiadások 2,5 %-a, szemben a 18,8 %-os uniós átlaggal), hogy empirikus bizonyítékok alapján a felsőoktatási beruházások termelékenységi megtérülése magas.

(31) A munkaerőhiány és a strukturális munkaerőhiány továbbra is sürgető kihívást jelent, ami akadályozza a cseh gazdaság versenyképességét. Ezeket olyan intézkedésekkel lehetne javítani, mint a szabályozott szakmák reformja, valamint az ágazati szakértői tanácsok fokozott bevonása a képzett munkaerő régóta fennálló hiányának orvoslásába. Emellett uniós szinten Csehországban a legmagasabb az ukrajnai lakóhelyüket elhagyni kényszerült, átmeneti védelem alatt álló személyek egy főre jutó beáramlása. Több mint 50 %-uk azonban alacsonyabb képzettséget igénylő pozíciót tölt be, mint Ukrajnában, mivel a nyelvismeret egyértelmű akadályt jelent. Emellett mintegy 30 %-uk azt állította, hogy a képesítésük elismerésének hiánya akadályozza, hogy jobb álláshoz jussanak. A külföldi képesítések elismerésének egyszerűsítése és az alulreprezentált csoportok, köztük az ukrajnai lakóhelyüket elhagyni kényszerült, átmeneti védelem alatt álló személyek munkaerőpiaci részvételének növelése enyhítheti a munkaerőpiac szűkülését,

AJÁNLJA, hogy Csehország 2024-ben és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek megfelelően 2025-ben korlátozza a nettó kiadások[24] növekedését olyan mértékűre, amely összhangban van azzal, hogy az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, és az államadósság középtávon prudens szinten marad. Hozzon intézkedéseket a nyugdíjrendszer hosszú távú költségvetési fenntarthatóságának biztosítására. A nők nagyobb munkaerőpiaci részvételének előmozdítása érdekében csökkentse a szülőket a munkába való visszatéréstől visszatartó adókat és juttatásokat. Javítsa a nyugdíjazás előtt álló személyek további munkavállalásra való motivációját. Tegyen lépéseket a rendszeresített ingatlanadókból származó bevételek növelése érdekében.

2. Erősítse meg a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához szükséges igazgatási kapacitást, gyorsítsa fel a beruházásokat, és tartsa fenn a reformok végrehajtásának lendületét. Kezelje a felmerülő késedelmeket a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv folyamatos, gyors és hatékony végrehajtásának lehetővé tétele érdekében, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A félidős felülvizsgálat keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, hozzon intézkedéseket a magánszektor erőforrásainak fokozottabb bevonása érdekében, többek között innovatív pénzügyi eszközök alkalmazása révén, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. Erősítse meg a cseh közigazgatás kapacitását a tehetségek vonzása, megtartása és fejlesztése érdekében, különös tekintettel az elemzési, vezetői és digitális készségekkel rendelkezőkre. Csökkentse a szervezeti egységek számát, és erősítse meg a stratégiai irányítási kapacitásokat a szakpolitikák közötti összhang javítása érdekében. Támogassa a települési önkormányzatok közötti együttműködést, többek között a strukturálisan érintett régiókra irányuló igazgatási kapacitásépítés elősegítése révén.

[24] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint „nettó kiadások” a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadások: kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

4. Lendítse fel az innovációt a tudományos köröktől a vállalkozások felé történő technológiatranszfer javításával, a spin-off vállalkozások és az induló innovatív vállalkozások létrehozásának támogatásával, valamint a felsőoktatásban való részvétel növelésével. Erősítse meg a gazdaság versenyképességét a strukturális munkaerőhiány kezelése, a külföldi képesítések elismerésének egyszerűsítése, valamint az alulreprezentált csoportok munkaerőpiaci részvételének növelése révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök